

Val '94

Andreas Petersen, kommunalæknir í Gøtu og Leirvík, er uppvaksin í javnaðarheimi, sum hann tekur til.

Hann hevur altíð havt stóran áhuga fyri samfelagsmálum, og tá Javnaðarflokkurin heitti á Andreas Petersen um at stilla upp til valið, tók hann av.

Næsta valskeið verður fyrst og fremst neyðugt at basa arbeiðsloysinum og hervið eisini steðga fólkaflýtingini. Hesir trupulleikar eru ein avleiðing av fiskaloysinum. Tað er neyðugt at fáa fiskastovnamir upp aftur og røkja teir soleiðis, sum fiskifrøðingarnir mæla til, sigur Andreas Petersen, tá hann verður spurður, hvat er mest umráðandi at fáa gjørt næstu fyra árin.

Virðing fyri náttúruni

Tað er so lógið við okkum føroyingum. Vit eru eitt fólk, sum í øldir hava livað av at røkt bø, haga og bjørgini, og vit hava ikki tikið meir úr náttúruni, enn hon hevur borið.

Tá tað kemur til tilfeingið í havinum, so hevur aldargamli veiðisidurin ikki verið galdandi seinastu árin.

Jú, tá tað snýr seg um grindadráp, so hugsar vit sum náttúrufólk, men ikki tá talan er um fiskiskap.

Eg haldi, at vit noyðast at hava størri virðing fyri náttúruutilfeinginum í havinum, enn vit hava í dag, sigur Andreas Petersen.

Útbúgving og framleiðsla

Í einum framkomnum

Andreas Petersen, valemni javnaðarflokksins í Eysturoy:

Ikki bert hugsa um kappingarføri

– Skal samfelagið fáast á fótur aftur, verður neyðugt at taka tungar og við hvørt ópopulerar avgerðir, serliga í royndini at menna fiskastovnamir. Hetta er treytin fyri at vit øll kunnu búgva her, og tí mugu øll vísa samábyrgd, sigur Andreas Petersen

Samfelag sum okkara átti tað at verið beinleiðis samanhangur millum fløgum til útbúgving og gransking øðrumegin og framleiðsluna av góðskaðum vørum hinumegin, men í Føroyum hevur útbúgvingarpolitikkurin mest snúð seg um skúlabyggingar, og hvar teir skulu vera.

Tað verður neyðugt at broyta, um samfelagið skal mennast, sigur Andreas Petersen og heldur fram:

Fyri at framleiðsluúrin skal góðska vøruna mest møgulegt, krevst væl útbúgvið fólk, tá hugsað verður um heimsmarknaðin, og skal arbeiðsmegin umstillast til annað arbeiði eftir stuttari tíð, krevst umskúling og eftirútbúgvingar fyri at fáa fleksibilitet í arbeiðsmegin.

Her haldi eg, at vit í Føroyum hava læst okkum ov fast í ávísar útbúgvingar. t. d. studenta-, HF-, handils- og tekniskar útbúgvingar, uttan tó at samansjóða hesar.

Øll undir somu skúlastípan

Tá haldi eg, at svenska útbúgvingarskipanin er gagnligari.

Svenskarnir broyttu skúlastípanina í 1968 soleiðis, at samfelagið aftaná 9. og 10. skúlaár bjóðaði øllum ungum eina útbúgving, sum í flestu førum gav yrkisfórleika.

Teir kallaðu hesa útbúgving "Gymnasiet", helst fyri at geva útbúgvingini virðing. Í hesi útbúgvingarskipan kanst tú t.d. fáa útbúgving sum elektrikari, sjúkrarhjálpari, frisørur og mangt annað. Tú kanst samstundis seta hana soleiðis saman, at hon gevur fórleika til hægri lestur.

Hugsar tær, um ein partur av ungdominum í miðnámsútbúgvingunum fekk

fórleika í eitt nú framkomnari matvøruframleiðslu?, sigur Andreas Petersen.

Fólkahælsan

Í arbeiði sínum sum kommunalæknir veit Andreas Petersen, hvussu fólka-hælsan er í hesum døgum. Hann heldur, at flestu fólk eru ógvuliga spæri, og tað er næstan líka mikið, um tey hava arbeiði ella ikki.

Fólk líða ikki beinleiðis neyð, tí sosiala skipanin

hevur virkað higartil. Iva-samt er, hvussu leingi sjúkrakassaskipanin heldur, tí nú eru kanska 10% av fólkinum givin at gjalda sjúkrakassa.

Tað hevur verið ført fram, at nógvið ikki tora til lækna, tí tey ikki eru í sjúkrakassanum longur?

Tað er nakað um tað, tá kanska 10% av fólkinum ikki rindar sjúkrakassagjald, so er ikki langt eftir til, at vit kunnu tosa um at

vandi er á ferð. Tey, ið ikki hava góðið, kunnu bíða so leingi at fara til lækna, at tað kann gerast vandamikið.

Tað kann samanberast við USA, har 20% av fólkinum ikki hava sjúkratrygging.

Nógv eru ikki ilmir í sjúkrakassa

Er tað so ikki rættari at avtaka sjúkrakassaskipanina og lata fólk gjalda sjúkratrygging um skattin?

Eg eri ein teirra, sum havi hildið, at vit skuldu varðveita sjúkrakassaskipanina, tí hon er tann blígasta skipanin.

Sjúkrakassaskipanin virkar væl í góðum tíðum, tá øll hava ráð at gjalda limaskap. Í hesum tíðum kunnu vit skjótt koma hartil, at tey ungu spara sjúkrakassagjaldið, og at tað bert verða tey gomlu, sum gjalda sjúkrakassan. Tí er tað neyðugt at broyta skipanina, men um hetta skal verða ein almenn skipan, ivist eg í.

Tað hevur so aftur við sær, at einar 40 - 50 mió. krónur skulu finnast á figgjárlógini, men vit hava bert tvíttir kostir í at velja lættir tú um í einum stað, tyngir tú á øðrum - sigur Andreas Petersen.

Tað verður stríggið at fáa samfelagið á fótur aftur, og neyðugt verður eisini at taka ópopulerar avgerðir.

Hinvegin, um vit skulu eitt eitt samfelag fyri øll, so mugu vit eisini hugsast um annað enn kappingarføri, m.a. at tað skal verða øllum føroyingum loyvt at búgva í heimlandinum, sigur Andreas Petersen.

Orð: Dagný
Mynd: Kaimar

Andreas Petersen: - Tað verður stríggið at fáa samfelagið á fótur aftur, men um vit skulu eitt eitt samfelag fyri øll, so skal tað m.a. eisini verða øllum loyvt at búgva í heimlandinum